

A. Priebežné hodnotenie strategických cieľov a priorít vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji do roku 2020.

Rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky je dlhodobý proces, ktorý si vyžaduje kvalitné plánovanie, zodpovedný prístup a najmä spoluprácu na úrovni kraja, miest, obcí, záujmových združení a organizácií.

Podmienkou úspešnej implementácie tohto strategického dokumentu je spoluúčasť a spolupráca dotknutých subjektov, ktoré z hľadiska svojich kompetencií a záujmov môžu zefektívniť procesy v rozvoji tejto oblasti. **Úrad Košického samosprávneho kraja plní v tomto procese predovšetkým funkciu koordinátora a vytvára podmienky pre aktivity a spoluprácu zainteresovaných inštitúcií a organizácií.** Aktivity Úradu KSK v tejto oblasti sú realizované prostredníctvom krajského cyklokoordinátora, ktorý pôsobí na odbore kultúry a cestovného ruchu. Krajský cyklokoordinátor je zároveň členom Medzirezortnej skupiny pre rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky, ktorá pôsobí pri Ministerstve dopravy a výstavby SR.

Ciele stratégie

Hlavnými cieľmi „Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK“ sú:

1. Podporovať rozvoj cyklistickej dopravy v mestách a obciach KSK a zabezpečiť jej začlenenie do integrovanej osobnej dopravy.
2. Zviditeľniť KSK ako modernú cykloturistickú destináciu a v spolupráci a partnerstve s miestnymi združeniami a organizáciami destinačného manažmentu skvalitňovať služby a ponuku pre cykloturistov.
3. Zvýšiť bezpečnosť cyklistov na cestách a uplatňovať moderné princípy pri plánovaní a realizácii opatrení pre zníženie dopravnej nehodovosti.

Prioritné osi

Na dosiahnutie týchto cieľov sú v Stratégií zadefinované opatrenia pre zlepšenie stavu cyklistickej dopravy a cykloturistiky na území kraja v troch základných rovinách:

Prioritná os č. 1 – Cyklodoprava

Prioritná os č. 2 – Cykloturistika

Prioritná os č. 3 – Partnerstvo

Prioritná os č. 1 – Cyklodoprava

Cieľom opatrení v rámci tejto priority je rozvoj a podpora cyklistiky ako rovnocenného prostriedku dopravnej obsluhy územia, a to vytvorením podmienok pre koordinované plánovanie a realizáciu cyklistickej infraštruktúry v mestách a obciach kraja.

Aktivity na podporu rozvoja cyklistickej dopravy sú na území kraja podporené a realizované predovšetkým v rámci **Integrovaného regionálneho operačného programu, prioritná os 1 – Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch,** špecifický cieľ - zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb. V sledovanom období bolo v rámci tohto špecifického cieľa na

území Košického kraja schválených 7 žiadostí na projekty v celkovej výške oprávnených výdavkov 4 297 031,03 Eur. Zoznam schválených žiadostí je uvedený v Tab.1.

Tab. 1 Zoznam schválených a zazmluvnených žiadostí o nenávratný finančný príspevok na území KSK v rámci výzvy: IROP-PO1-SC122-2016-15

Prijímateľ	Názov projektu	Celková výška oprávnených výdavkov v Eur	Dĺžka nových CYK komunikácií	Prvky doplnkovej infraštruktúry
Mesto Spišská Nová Ves	Cyklotrasa Hornád - Pri Vyšnej Hati – Madaras	291 892,25	1,5	áno
Mesto Spišská Nová Ves	Ekologicky a bezpečne v Spišskej Novej Vsi	960 729,64	2,78	áno
Mesto Michalovce	Vybudovanie cyklotrasy Centrálna mestská zóna - Biela hora v Michalovciach	592 420,20	2	áno
Krompachy	Cyklistický chodník KROMPACHY centrum smer SLOVINKY	101 685,84	2,3	áno
Harichovce	Obnova existujúcich komunikácií pre nemotorovú dopravu v k.ú. Iľiašovce a v k.ú. Harichovce	1 616 215,78	5,9	nie
Košice	Cyklotrasa Košice Eurovelo 11, časť B.2 - ústie Myslavského potoka do Hornádu	153 848,26	0,375	nie
Železničná spoločnosť Slovensko	Zvýšenie atraktivity nemotorovej dopravy prostredníctvom bike-sharingu v Košickom kraji	580 239,06	0	áno
Spolu		4 297 031,03		

Koordinované plánovanie a následná realizácia infraštruktúry sú napĺňané prostredníctvom vytvárania krajskej cyklistickej siete, tzv. kostrovej siete cyklistických trás. Od roku 2015 Úrad KSK v spolupráci so samosprávami realizuje **dlhodobý projekt „kostrovej siete cyklistických trás v Košickom kraji“**, ktorého zámerom je vybudovanie **7 hlavných cyklistických vetiev** tvoriacich cyklistickú sieť na úrovni kraja (EuroVelo 11, Zemplínska, Gemerská, Hornádska, Abovská, Tokajská a Dolnozemplínska vetva), ktoré majú kombinovanú funkciu- turistickú a dopravnú.

Základnými kritériami týchto trás je ich zjazdnosť za každého počasia, atraktivita, bezpečnosť a napojenie na iné druhy dopravy. Ich úlohou bude prepojiť najzaujímavejšie turistické oblasti v kraji, vrátane lokálnych cykloturistických sietí, a zlepšiť dopravnú obsluhu územia pre bezpečnú dopravu na bicykli väčších sídelných útvaroch. Navrhovaná sieť integruje existujúcu a plánovanú cyklistickú infraštruktúru dotknutých samospráv a inštitúcií a dopĺňa chýbajúce prepojenia. Sieť bude mať po ukončení dĺžku 529 km, pričom 412 km z celkovej dĺžky bude tvorených segregovanými cyklistickými trasami a 116 km navrhovaných cyklistických trás je plánované v koridore ciest 3. triedy s nízkou intenzitou dopravy. Aktuálny stav riešenia siete je uvedený v Tab.2.

Tab. 2 Aktuálny stav riešenie kostrovej siete cyklistických trás v Košickom kraji

Úsek	Trasa	Požadované technické opatrenia	Stav realizácie
Vetva A	EuroVelo 11	<p>Bez úprav – 14,4 km Rekonštrukcia – 9,2 km Novostavby – 21,37 km – asfaltový cyklochodník v celom rozsahu</p> <p>Vyznačenie – v celom rozsahu</p>	<p>Družstevná pri Hornáde – vydané územné rozhodnutie, Čaňa, Ždaňa, Nižná Myšľa, Kokšov-Bakša – pripravené podklady na územné konanie Košice – Myslavský potok – v realizácii/asfaltové cyklistické chodníky/</p> <p>Dĺžka trasy v príprave: 13,5 km</p>
Vetva B	Zemplínska cyklomagistrála - prepája rekreačné oblasti Zemplínska Šírava a Tokaj	<p>Bez úprav – 31,9 km Rekonštrukcia – 37,12 km Novostavby – 22,06 km (asfalt, alternatívny povrch* na hrádzi Laborca) Vyznačenie – 70,6 km</p>	<p>Michalovce - Vinné – územné konanie, Kaluža – vydané územné rozhodnutie, Klokočov – spracovaná dokumentáciu pre územné rozhodnutie /asfaltové cyklistické chodníky/</p> <p>Dĺžka trasy v príprave: 13 km</p>
Vetva C	Gemerská cyklomagistrála - prepája oblasti Slovenského krasu a Slovenského raja - Hrabušice - Betliar - Domica	<p>Bez úprav – 54,3 km Rekonštrukcia – 27,1 km Novostavby – 15 km (asfalt, alternatívny povrch* na hrádzi rieky Slaná)</p> <p>Vyznačenie – 63,6 km</p>	-

Vetva D	Hornádska cyklomagistrála - prepája oblasti Spišu a horného Abova	Bez úprav – 33,9 km Rekonštrukcia – 36,05 km Novostavby – 22,1 km (asfalt, alternatívny povrch na lesných cestách) Vyznačenie – 74,4 km	Spišské Tomášovce – Hrabušice – Letanovce (Cyklotrasa Ukrajina) – vydané stavebné povolenie /asfaltové cyklistické chodníky/. Dĺžka trasy v príprave: 7 km Pripravené podklady na legalizáciu a vyznačenie trasy Družstevná – Margecany /36 km/
Vetva E	Abovská magistrála - prepája oblasti Košíc a Slovenského krasu	Bez úprav – 61,7 km Rekonštrukcia – 12,5 km Novostavby – 25,7 km (asfalt, alternatívny povrch na účelových cestách) Vyznačenie – 59,3 km	Pripravené podklady na legalizáciu trasy Gyňov - Zádiel (50 km)
Vetva F	Tokajská magistrála - prepojenie Košice a Tokajskej oblasti	Bez úprav – 17,8 km Rekonštrukcia – 10,3 km Novostavby – 31,4 km (asfalt, alternatívny povrch* na účelových cestách) Vyznačenie – 54,7 km	-
Vetva G	Dolnozemplínska cyklomagistrála - prepojenie Tokaj - KráľovskoChlmecký región-Ukrajina	Vyznačenie trasy v celom rozsahu	zrealizované KSK v roku 2017

Úradom KSK bola v predchádzajúcom období koordinačne aj finančne podporená projektová a inžinierka činnosť na 32 km plánovaných cyklistických komunikácií, a to na plánovanej medzinárodnej trase EuroVelo 11 (katastroch Čaňa, Ždaňa, Nižná Myšľa, Kokšov – Bakša a Družstevná pri Hornáde) a Zemplínskej vetve (Michalovce, Vinné, Kaluža a Klokočov).

Kompletné informácie o navrhovanej kostrovej sieti cyklistických trás sú zverejnené na webovej stránke KSK: https://web.vucke.sk/files/cestovny_ruch/2017/web/koncepcia-budovania-kostrovej-siete-cyklistickych-tras-kos-kraji-text.pdf.

Priorita č. 2 – cykloturistika

Táto priorita má za **cieľ** podporiť cyklistiku ako súčasť cestovného ruchu. Cykloturistika patrí k jedným z najdynamickejších rozvíjajúcim sa segmentom cestovného ruchu, ktorý vzhľadom na svoje priaznivé sociálne, ekonomické a environmentálne dopady má všetky predpoklady rozvíjať udržateľný cestovný ruch. Preto je našim **zámerom** vytvoriť podmienky pre intenzívny rozvoj tohto segmentu.

K 30.9.2018 bolo na území KSK evidovaných 1 665,92 km značených a zlegalizovaných cykloturistických trás, ktoré spravujú rôzne subjekty vrátane Úradu KSK. Najrozsiahlejšie

lokálne cykloturistické siete sa nachádzajú na území NP Slovenský raj a NP Slovenský kras. Naším cieľom je najmä zachovanie kvality siete a skvalitňovanie služieb pre cykloturistov. V sledovanom období bola obnova cykloturistického značenia na území KSK podporená Slovenským cykloklubom a to v celkovej dĺžke 45,6 km. S cieľom skvalitniť služby pre cykloturistov KSK podporil otvorenie cyklodepa s e-bike nabíjačkou v obci Veľatý.

Prezentácia cykloturistických trás a produktov je v kraji realizovaná rôznymi subjektmi cestovného ruchu a to najmä s ohľadom na ich finančné možnosti. Centrálna prezentácia cykloturistických trás na území Košického kraja je realizovaná z úrovne KSK prostredníctvom www.ke.cykloportal.sk (zriadený v decembri 2017), kde sú okrem popisnej a grafickej časti k dispozícii na stiahnutie aj GPS údaje k jednotlivým trasám.

Prioritná os č. 3 – Partnerstvo

Hlavným cieľom tejto prioritnej osi je **koordinácia aktivít spolupracujúcich subjektov, zvyšovanie informovanosti, podpora vykonávania cyklistických a cykloturistických prieskumov a propagačné podujatia.**

Úrad KSK, prostredníctvom krajského koordinátora, realizuje pracovné stretnutia predovšetkým na úrovni spolupracujúcich samospráv. Informácie o realizovaných aktivitách sú zverejňované na webovej stránke KSK pod záložkou cestovný ruch.

Z úrovne Úradu KSK je monitorovaný stav a dĺžka cykloturistickej siete a intenzity cyklistov. Stav a dĺžka siete sa sleduje priamou komunikáciou so správcami cyklotrás a vlastným prieskumom v teréne. Intenzita cyklistov je sledovaná prostredníctvom prenosných sčítačov cyklistov. V súčasnosti sú sledované intenzity v lokalite cyklistický chodník Čaňa – Ždaňa a na cykloturistickej trase v NP Slovenský raj, stredisko Čingov. V prípade NP Slovenský raj bol v období máj – október 2018 zaznamenaných 8 940 prejazdov, čo oproti roku 2017 predstavuje 14% nárast. Na segregovanej cyklistickej cestičke medzi obcami Čaňa a Ždaňa bolo v rovnakom období zaznamenaných 38 488 prejazdov, čo predstavuje oproti minulému roku nárast o 19,4%.

Na území KSK sa každoročne organizujú desiatky športových a turistických **cyklopodujatí**, ktoré sa tešia obľube širokej verejnosti. K najväčším podujatiam patrí napr. 333 Spišských extreme, ŠKODA MTB Singletrack maratón Košice, Škoda bike opentour Slovenský raj alebo Tour de Tokaj a ďalšie. S podporou KSK sa konal v dňoch 30.8.-2.9.2018 vo Vinnom 40. celoslovenský zraz cykloturistov Klubu slovenských turistov.

Obyvatelia Košického kraja sa zapojili aj v tomto roku do národných kampaní „Do práce na bicykli“ a „Do školy na bicykli“. Do kampane „Do práce na bicykli“ sa v roku 2018 zapojilo 5 samospráv z KSK a do kampane „Do školy na bicykli“ 19 škôl z Košického kraja.

Zhrnutie

Ciele a opatrenia zadefinované v „Stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK“ majú dlhodobý charakter a ich napĺňanie je ovplyvňované podporou a spoluprácou na všetkých úrovniach. Avšak môžeme skonštatovať, že tieto ciele sa priebežne plnia, a to aj vďaka širšej spolupráci a zainteresovanosti samospráv záujmových združení. Zvýšený dopyt po tomto druhu mobility sa odráža nielen na zvýšenom počte bežných cyklistov a cykloturistov, ale aj na pribúdajúcich službách v tomto segmente, širšej cykloturistickej ponuke (oproti roku 2013 dĺžka cykloturistickej siete vzrástla o 27,5 %, pribudli

singletrackové trate a pod.) a zvýšenom záujme samospráv riešiť túto problematiku. Najväčším problémom v tejto oblasti naďalej ostáva vysoká finančná a časová náročnosť budovania tzv. hlavnej cyklistickej infraštruktúry (cyklocestičky), údržba cyklotrás, neodborné plánovanie a projektová príprava, majetkovoprávne vysporiadania dotknutých pozemkov, nedostatočné podmienky pre vznik konkurencieschopných cykloturistických produktov a ich neefektívna propagácia a distribúcia.

B. Smerovanie ďalšieho rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom kraji

Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK zadefinovala tri základné priority, ktorých realizácia napomôže Košickému kraju stať sa moderným cyklistickým krajom a to z pohľadu ekologickej dopravy a zároveň aj udržateľného cestovného ruchu. S ohľadom na stanovené ciele, pretrvávajúce problémy a príležitosti, ktoré so sebou priniesli nové formy podpory (NRO, MAS, EÚ fondy a pod.), **navrhujeme sa z úrovne Úradu Košického samosprávneho kraja v nadchádzajúcom období 2019 - 2021 zamerať** v rámci jednotlivých prioritných osí najmä na:

Prioritná os č. 1 – Cyklodoprava

- a) dohľad nad adekvátnym začlenením cyklistickej dopravy do pripravovaných strategických dokumentov v oblasti dopravy (napr. v súčasnej dobe pripravovaný Plán udržateľnej mobility KSK)
- b) poskytovanie poradenstva pre mestá a obce v oblasti budovania cyklistickej infraštruktúry

Prioritná os č. 2 – Cykloturistika

- a) intenzívnejšiu podporu pre projektovú prípravu a inžiniersku činnosť a pri realizácii cyklistickej infraštruktúry na vybraných úsekoch kostrovej siete cyklistických trás, primárne na medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11, Zemplínskej cyklomagistrály – okruh okolo Zemplínskej šíravy a ďalšie
- b) obnovu cykloturistického značenia
- c) skvalitňovanie podmienok v turistických lokalitách s cieľom iniciovať komplexné cykloturistické produkty a ich efektívnu propagáciu

Prioritná os č. 3 – Partnerstvo

- a) efektívnejšiu koordináciu budovania cyklistickej infraštruktúry z úrovne Úradu KSK naprieč celým spektrom organizácií – susedné regióny, organizácie cestovného ruchu, samosprávy, záujmové združenia, MAS a pod.
- b) rozšírený monitoring s cieľom zisťovať napr. aj dopady cyklistickej infraštruktúry na miestne komunity
- c) zvyšovanie povedomia a prenos know-how v oblasti plánovania a realizácie cyklistickej infraštruktúry prostredníctvom organizovania odborných podujatí.

Dopyt po životnom štýle spojeným s užívaním bicykla neustále narastá. Aktivita, ktoré boli zrealizované doposiaľ, priniesli skúsenosti a pripravili východiska, ktoré spolu s novými možnosťami nám poskytujú priestor na intenzívnejší rozvoj v tejto oblasti a **zároveň umožnia KSK prejsť do aktívnejšej roly pri budovaní cyklistickej infraštruktúry a jej následného využitia.**